

GMT 'SIGMA 50' XVI. Szakértői Konferenciájának programjából:

Kerekasztal – felmerült gondolatok

A kerekasztal beszélgetés előzménye a Szigma 2020/1 jubileumi száma, melyben a főszerkesztők, a szerkesztésben érintettek írtak a Szigma múltjáról, jelenéről (<https://journals.lib.pte.hu/index.php/sigma/issue/view/274>)..

Az 50 évfolyamról áttekintő, gondolatébresztő bevezető előadást tartott *Temesi József*, professor emeritus, BCE. Előadásának diasora [itt](#) elérhető.

A Szigma [lektorai](#) 2010 óta, akiknek köszönettel tartozunk.

Az előadáshoz kapcsolódóan Szép Katalin megemlékezett Éltető Ödönről, aki 2020 januárjában 89 évesen távozott közülünk. Éltető Ödön nemzetközi hírű statisztikus, több évig volt a Szigma szerkesztőbizottságának tagja. A Szigma színvonalát jellemzi, hogy az 1968-as első számban jelent meg Éltető Ödön társszerzővel írt cikke egy új jövedelemegyenlőtlenségi mutatóról, és ennek a cikknek az angol változatát ugyanebben az évben az *Econometrica* folyóirat is közölte.

A kerekasztal beszélgetés célja, hogy különböző szempontból tapasztalatokkal, javaslatokkal járjunk hozzá a Szigma jövőjéről való gondolkodáshoz. A GMT tagjait egy kérdőívben kérdeztük meg szeptemberben, ennek eredményei a [Felmérés a Szigmáról](#) fájlban olvashatók.

A beszélgetés két kérdése:

- Szerzői oldalról, hogy választ folyóiratot publikációjához? Miért Szigma?
- Olvasói oldalról, hogy választja ki az érdeklődési körébe tartozó szakirodalmat? Hogy talál a Szigmára?

A szerzők folyóiratválasztásának legfontosabb szempontja (a felmérés és a kerekasztal tagjainak véleménye szerint is) a folyóirat tudományos rangja, magyar viszonylatban az MTA besorolás, a Szigma eszerint A kategóriás. Min alapul ez a besorolás? *Vörös József*, akadémikus elmondta, hogy az MTA IX. osztály Gazdaságtudományi Doktori Minősítő Bizottság, melynek közel 10 évig volt elnöke, vállalta, hogy rendezi a folyóiratok minősítési rendszerét, amit a Bizottsághoz tartozó ügyekben használnak. Bár ez tulajdonképpen szakmai döntés, a mérhető mutatókra is igény van: a külföldi vagy nemzetközi folyóiratok esetében ez a Hirsch index (értéke h , ha a folyóiratnak h olyan cikke van, aminek legalább h hivatkozása van). Magyar folyóiratok esetében azt fogadták el, hogy a folyóirat rangját a szerzők rangja biztosítja, így a q indexet használják ($q = \frac{\sum k_i}{\sum n_i}$, ahol k_i = az i -ik cikk szerzői közül hányan rendelkeznek nemzetközi A vagy B kategóriás publikációval, n_i = az i -ik cikk szerzőinek száma). E mutató a Szigma esetében a legmagasabb, de A kategóriás még a Közgazdasági Szemle és a Statisztikai Szemle is. A PhD hallgatóknak is a legfontosabb szempont a folyóiratválasztásnál annak akadémiai besorolása, erősítette meg *Bilicz Hanga* PhD hallgató, de éppen a besorolás szempontja miatt érzi úgy, hogy kezdő kutatónak nincs sok esélye a szerzők közé kerülni. *Bessenyei István* főszerkesztő megnyugtatta, hogy a természetes úton érelve a munkát – konferenciaelőadás, konferenciakiadvány, folyóiratcikk – igenis van esély a Szigmában való publikálásra, hisz a mutatóban van bőven tartalék, és a mai PhD hallgatók lesznek a jövő rangos szerzői nemzetközi szinten is. *Csató László* egyetemi adjunktus és kutató (BCE, SZTAKI) és *Sebestyén Tamás* egyetemi docens, kutatási igazgató (PTE) egyetértettek abban, hogy csak rangos folyóiratban érdemes publikálni, és ebből a szempontból a külföldi, nemzetközi angol nyelvű folyóiratok a legfőbb versenytársai a Szigmának. Az igazi döntés az, hogy magyarul vagy angolul íródjon meg a cikk. Fontos a magyar szaknyelv ápolása, fejlesztése érdekében, hogy a Szigma nyelve magyar. A folyóiratrangsorok témájához még többen

hozzászoltak. *Dobos Imre* felhívta a figyelmet, hogy a szokásos mutatókon (Impact Factor, Scimago Journal Ranking és Hirsch index) túl a Corvinus Egyetem publikációs pályázati felhívásában az Article Influence Score is megjelenik. *Temesi József* óva intett a mutatók értékének célként való használatától, ez torzulásokat okozhat, eltéríthet a lap igazi küldetésétől. *Révész Tamás* emlékeztetett *Zalai Ernő* aktív közreműködésére a Szigma elismertségének támogatásában, és a tudománymetria területén végzett munkásságára. A Szigma nyelvét és irányultságát méltatta, mert így várható, hogy a döntéshozók és az érdeklődők széles köre okulhasson belőle.

A második kérdés is erre irányult, a Szigma láthatósága, olvasottsága, idézettsége volt a téma. A felmérésből az is kitűnt, hogy bár az idézettség fontos cikk-, szerző- és folyóirat-értékelési mutató, a válaszoló GMT tagok mintegy fele csak néha hivatkozik Szigma cikkeire publikációiban, és internetes kereséskor alig fordul elő ilyen cikk a találatok között. *Bilicz Hanga* is témavezetőjétől hallott a Szigmáról, előtte nem találkozott vele. *Sebestyén Tamás* és *Csató László* véleménye szerint az oktatók, témavezetők hívhatják fel a hallgatók figyelmét egy-egy Szigma cikkre, végül a lektorok ajánlhatják még a feldolgozott irodalom ilyen irányú bővítését. *Temesi József* és *Kovács Erzsébet* is emlékeztetett, hogy nemzetközi folyóiratoknál találkoztak azzal a gyakorlattal, hogy a jelentkező szerzőknek felhívták a figyelmét, hogy hivatkozásainál vegye figyelembe a folyóirat kapcsolódó cikkeit is. Több hozzászóló is fontosnak tartotta a folyóirat internetes megjelenésének olyan formáját, hogy a kereséskor a találatok között megjelenjen a Szigma.

Gáspár Tamás, aki évtizedek óta dolgozik a Szigma internetes megjelenésével, elmondta, hogy az új felület egy open access szoftver, amit számos lap használ. A beépített lehetőségeket szeretnék kihasználni, de még könyvtár dolgozói is csak most tanulják a rendszert. A fejlesztés folyamatos.

Zárásképpen *Bessenyei István* főszerkesztő beszámolt arról, hogy a 2020 évben három szám már megjelent (a 3.-at a konferencia résztvevői a helyszínen kapták kézbe a konferenciakötettel), a 4. szám már szerkesztés alatt van. Cikk-bőség van, már a jövő évhez is elegendő a tartalom. Aggodalmát fejezte ki, hogy a közgazdászok képzésben mindenütt csökkentik a matematika és kapcsolódó tárgyak oktatását, így félő, hogy az értő olvasók köre szűkül. Esetleg a matematikus hallgatók felé lehetne nyitni.

Szép Katalin megköszönte a hozzászólásokat, és kérte, hogy folytassák a közös gondolkodást, továbbra is támogassák a folyóiratot szerzői, lektorálási munkájukkal.